

Erik Thornström, 08-677 27 08

Klimat- och näringslivsdepartementet

103 33 STOCKHOLM  
E-post: [kn.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:kn.remissvar@regeringskansliet.se)  
Kopia till: [sandra.lennander@regeringskansliet.se](mailto:sandra.lennander@regeringskansliet.se)

## Remiss av promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 500 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

### Sammanfattning

- Vi ifrågasätter behovet av att reglera effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem. Vi vill påtala att samtliga fjärrvärme- och fjärrkylsystem i Sverige i dag bedöms vara effektiva utifrån de nu gällande kriterierna i artikel 26 i energieffektivitets-direktivet fram till åtminstone 2045. Om lagstiftningen införs ifrågasätter vi lämpligheten i att Energimarknadsinspektionen ska utöva tillsyn gällande kraven om effektiv fjärrvärme och fjärrkyla p.g.a. avsaknad av kompetens på området, utan föreslår Energimyndigheten som en mer lämpad tillsynsmyndighet som redan har ansvar för energiomställningsfrågor.
- Vi ifrågasätter att det behöver införas regler om konsumentskydd i fjärrkyleregleringen då det helt saknas fjärrkyle-konsumenter, dvs. småhusägare eller privatkonsumenter som använder fjärrkyla.
- Vi avstyrker bestämt att det införs en klagomålsrätt även för lägenhetsinnehavare vars lägenheter försörjs med fjärrvärme eller fjärrkyla, men som inte har ett direkt avtal med energileverantören. Eftersom fjärrvärme- eller fjärrkylföretaget inte har något avtalsförhållande med enskilda lägenhetsinnehavare framstår det som mycket oklart vad denna klagomålshantering skulle syfta till och vilka rättsliga förpliktelser som energileverantören har gentemot en enskild lägenhetsinnehavare eller hyresgäst.
- Energiföretagen invänder emot att begreppet terajoule (TJ) används i tröskelvärdena i lagstiftningen om energikartläggning respektive energiledningssystem, då detta inte är ett energimått som normalt används eller faktureras av energileverantörer i Sverige. Vi föreslår i stället att tröskelvärden sätts i gigawattimmar (GWh).

- Energiföretagen ställer sig positiv till att det införs en möjlighet att även omfatta en översyn av minskat effektbehov och flexibel energianvändning i energikartläggningen.
- Vi tillstyrker att datacenter med en total energitillförselnivå på mer än 1 megawatt ska utnyttja spillvärme eller vidta åtgärder för att säkerställa återvinning av restvärme, om en kostnads-nyttoanalys visar att det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart.
- Vi tillstyrker och ser positivt på förslaget om att kostnads-nyttoanalysen för verksamheter också ska innehålla en utvärdering av de kostnader och fördelar som skulle uppstå genom att flytta eller bygga sådana anläggningar på en plats där de kan få avsättning sin spillvärme, vilket är i linje med Energimyndighetens förslag till fjärr- och kraftvärmestrategi.
- Energiföretagen vill påtala det problematiska i att fjärrkylagen fortfarande saknar motsvarande undantag som kommunala företag som bedriver verksamhet inom fjärrvärme, el och naturgas har vad gäller undantag från den kommunala självkostnadsprincipen. Det är angeläget att ett sådant undantag införs bland annat i förhållande till den aviserade nya lagstiftningen om offentlig säljverksamhet
- Energiföretagen tillstyrker förslaget om att ändra skrivningen om att i första hand använda *förnybara energikällor* ersätts med *fossilfria energikällor* i hänsyns-reglerna avseende hushållnings- och kretsloppsprincipen och avfallshierarkin i 2 kap. 5 § i miljöbalken.

## Inledning

Energiföretagen bejakar och stöder högre ambitioner vad gäller ökad energieffektivitet. Vi konstaterar dock att det omarbetade energieffektivitetsdirektivet i flera delar har ett stort fokus på nya administrativa krav. Till exempel kommer kraven på "effektiv fjärrvärme" respektive "effektiv fjärrkyla" inte att driva utvecklingen för svensk del Sverige redan ligger så långt framme i att fasa ut de fossila bränslena i fjärrvärmeproduktionen. Det kan i flera delar ifrågasättas om det finns behov av att införa regelverk som redan uppfylls i dag eller där det inte finns situationer där reglerna är tillämpliga i dag. Vi är också bekymrade över att det sker en allt större "bokstavstolkning" av direktivet där begrepp och genomförande inte är anpassade till vedertagna begrepp i branschen och svenska förhållanden. Detta kommer att försvåra tillämpningen och det vore därför överlag önskvärt med ett mer lättillgängligt genomföranderegelverk, vilket också vore mer i linje med den nu rådande och mycket välkomna regelförenklingsagendan.

Generellt saknar vi en tydligare koppling mellan de föreslagna reglerna och hur de avser bidra till de övergripande energieffektiviseringsmålen. Vi konstaterar också att det återstår flera delar i genomförandet av energieffektivitetsdirektivet, bland annat vad gäller hur det ökade årliga energisparbetinget till 2030 ska nås och tillämpningen av energieffektivitet-först-principen.

## **Energiledningssystem och energikartläggningar**

### ***Hantering av handlingsplanen***

I 7 § föreslås att handlingsplanen ska lämnas till företagets ledning. Det framgår i promemorian inte närmare vad företagets ledning förväntas göra med handlingsplanen. Det är oklart om den ska godkännas, integreras i företagets strategiarbete eller följas upp på annat sätt. I avsaknad av tydliga krav riskerar detta att bli en formalitet snarare än ett styrmedel och det bör övervägas om syftet och vidare hantering av handlingsplanen kan tydliggöras.

### ***Uttrycket "kostnadseffektivitet" bör bibehållas i regelverket***

Vi anser att det är angeläget att uttrycket "kostnadseffektivitet" bibehålls i regelverket då fokus behöver vara på kostnadseffektiva åtgärder för effektivare energianvändning som är företagsekonomiskt motiverade att genomföra.

### ***Inför tröskelvärden utifrån GWh i stället för TJ***

Energiföretagen invänder emot att begreppet terajoule (TJ) används i tröskelvärdena i lagstiftningen, då detta inte är ett energimått som normalt används av energileverantörer i Sverige. För att göra tröskelvärdena mer lättillgängliga föreslår vi att de i stället konverteras och skrivs ut i gigawattimmar (GWh). Detta motiveras av att företag faktureras energi i kWh eller MWh och att det bör vara lättillgängligt att kunna avgöra om man som företag omfattas av krav på energikartläggning eller energiledningssystem.

### ***Positivt att inkludera effektdimensionen***

Energiföretagen ställer sig positiv till att det införs en möjlighet att även omfatta en översyn av minskat effektbehov och flexibel energianvändning i energikartläggningen. Ur klimatsynpunkt finns den mest belastande och dyraste produktionen i topplastproduktionsanläggningarna under vintertid. Förslaget är också i linje med Energimyndighetens rapport *Effektiv användning av energi, effekt och resurser* (ER 2024:03) som rekommenderar att effektdimensionen analyseras i revideringen av bland annat reglerna för energikartläggning hos företag. Införandet av effekttariffer hos många elnätsföretag medför också att effektdimensionen blir allt viktigare att följa upp framöver. Vi anser också att effektdimensionen behöver integreras i anknutna regelverk som energideklarationer för byggnader.

### ***3.12 Minskad tilldelning av gratis utsläppsrätter***

Vi vill påtala att den villkorade tilldelningen av utsläppsrätter med genomförande av åtgärder som föreslås i en energikartläggning har en rad tillämpningsproblem som i praktiken riskerar undergräva syftet med systemet. Att villkora genomförandeplaner med tilldelning av utsläppsrätter medför att planerade åtgärder för effektivare energianvändning inte bedrivs på det löpande och kontinuerliga sätt som är önskvärt utifrån andra planerade investerings- och underhållsåtgärder.

Regelverket innebär också att det ges ett stort inflytande åt verifieraren att tolka dessa svårtillämpade regler. Vi bedömer heller inte att den villkorade tilldelningen är ett verkningsfullt styrmedel för ökad energieffektivitet. Av dessa skäl anser vi att det i en kommande översyn av utsläppshandelsdirektivet under nästa år bör svenska regeringen verkar för att dessa regler i utsläpps-handelsdirektivet slopas. Det skulle också vara i linje med det pågående arbetet hos EU-kommissionen med omnibus-processer i syfte att regelförenkla och minska administrativa bördor.

Givet utformningen av dagens EU-regelverk om tilldelning av utsläppsrätter har vi dock inget att erinra om den föreslagna ändringen i den svenska förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser och att i stället hänvisa till EU:s tilldelningsförordning.

### **Kostnads-nyttanalyser på energiområdet**

#### *Anläggningar som omfattas*

#### **Begreppsförvirring mellan energi och effekt**

Med den föreslagna formuleringen i 3§, samtliga punkter, riskerar en otydlighet skapas avseende vilka anläggningar som ska omfattas. I punkt 1-3 står "...årlig total energitillförsel på mer än XX megawatt". I punkt 4 står "...total energitillförselnivå på mer än 1 megawatt". Varför punkt 4 formuleras annorlunda än 1-3 framgår inte. Men det blir framför allt förvirrande eftersom megawatt (MW) är ett mått på effekt, som är momentan, medan "energitillförsel" mäts i megawattimmar (MWh).

På sid 88 i promemorian framgår att det är "*genomsnittlig* årlig energitillförsel på över xx megawatt" som avses. Det vill säga årlig tillförd energimängd (MWh) dividerat med årets alla timmar.

Vi föreslår därför att ordet "total" i samtliga fyra punkter ersätts med ordet "genomsnittlig", samt att punkt 4 får samma lydelse som de tre första punkterna.

#### **Begreppet "tjänsteanläggningar"**

Vi ifrågasätter, som hävdas i promemorian, att elektriska undercentraler verkligen avses i begreppet tjänsteanläggningar, då sådana normalt avser mindre säkringsskåp i komplementbyggnader och liknande. Det har troligen skett ett misstag i den svenska översättningen av kommissionens rekommendation, då det som avses bör vara transformatorstationer i elnäten. Det förekommer i dag att restvärme från större transformatorstationer i Sverige tas tillvara som fjärrvärme, till exempel från Svenska kraftnäts transformatorstationer.

Vi vill också påtala att exemplifieringen av vad som utgör tjänsteanläggningar kan utökas till exempel till ishallar, dagligvarubutiker och krematorier. Detta är verksamheter där spillvärme i dag tas tillvara som fjärrvärme. Det är dock sällsynt att sådana anläggningar har så hög effekt som 7 MW i årlig genomsnittlig energitillförsel, vilket gör att vi bedömer att det är i få fall som regleringen kommer att behöva tillämpas i praktiken.



**Undantag för vissa typer anläggningar**

Vi tillstyrker att även kärnkraftsanläggningar föreslås omfattas av kravet på att utföra kostnads-nyttoanalyser, där det också framöver väntas bli aktuellt med nybyggnation. Vi konstaterar också att det sker en utveckling av rena kärnvärmeanläggningar där sådana planeras i flera EU-länder, bl.a. i Finland och Frankrike.

Vi tillstyrker i övrigt att föreslagna undantagsmöjligheter införs, då det är angeläget att begränsa tillkommande administrativa bördor och inte ställa krav där det saknas rimliga förutsättningar för att ta tillvara spillvärme till exempel avståndsmässigt.

**Definitionen av omfattande uppgradering**

Vi anser att det är bra att det i definitionen av en omfattande uppgradering föreslås att installation av utrustning för avskiljning av koldioxid vid en förbränningsanläggning inte omfattas. Sådana investeringar är separata i förhållande till själva produktionen av el och värme och bör inte omfattas av dessa krav. Det faller sig oavsett naturligt att ta tillvara restvärmeflöden från koldioxidavskiljningsprocesser som fjärrvärme när det är kostnadseffektivt.

***Vi avstyrker en breddad legal-definition av begreppet "spillvärme"***

Vi vill påtala att det i promemorian görs en breddning av definitionen av spillvärme till att omfatta även restvärme med lägre temperatur som kräver uppgradering för att kunna användas som fjärrvärme. Spillvärme avser i dag avser direkt användbar värme som kan användas som fjärrvärme, dvs. prima värme. I den officiella energistatistiken avser "spillvärme" också vad som är direkt användbar spillvärme som kan användas som fjärrvärme. I nuvarande föreskrifter från Energimyndigheten omfattas spillvärme som avser värme med en direkt användbar temperaturnivå.

Om begreppet spillvärme nu vidgas i lagstiftningen får det konsekvenser begrepps- och definitions-mässigt och även i andra sammanhang som inte närmare berörs i promemorian.

Vi invänder emot skrivningen på s. 89 i promemorian om att kravet behöver breddas till att omfatta processer där någon form av spillvärme kan uppstå: "*Annars skulle kravet endast medföra en onödig kostnad för anläggningen, utan att någon vinst i form av ökad energieffektivitet är möjlig.*" I dag omfattar de närmare 100 spillvärme-samarbetena mellan industrier och fjärrvärmeföretag i Sverige prima spillvärme som är direkt användbar som fjärrvärme. I den mån det är restvärme med lägre temperaturer som kräver uppgradering med värmepump, till exempel från avloppsverk, redovisas det i statistik- kategorin fjärrvärme som framställts med värmepump eller som köpt värme (då leverantören av restvärme själv äger och driver erforderliga värmepumpar). Dagens krav på att en kostnadsnyttoanalys ska avse användbar värme leder således till ökad energieffektivitet, då värmen annars hade gått till spillo. Av dessa skäl förespråkar vi att befintlig nomenklatur och begreppsanvändning bibehålls. I den mån

nomenklaturföreslås förändras behöver det ske i samråd med branschen så att begreppsanvändningen blir sammanhängande.

### ***Kostnadsnyttoanalysers innehåll – utvärdering av lokalisering***

Vi tillstyrker och ser positivt på förslaget om att kostnads-nyttoanalysen för samtliga listade anläggningar också ska innehålla en utvärdering av de kostnader och fördelar som skulle uppstå genom att flytta eller bygga sådana anläggningar på en plats där de kan få avsättning sin spillvärme. Detta är i linje med det förslag som Energimyndigheten lämnat i sin fjärr- och kraftvärmestrategi. Kravet betyder också att det i ett tidigt skede utvärderas om det finns möjligheter att ta tillvara spillvärme, vilket är viktigt kopplat till elektrifieringen av industrier och när det sker nyetableringar.

I våras har det också genomförts en analys av restvärmepotentialen inom projektet Värmemarknad Sverige där den samlade potentialen bedöms öka kraftigt till cirka 50 TWh till år 2035 till följd av satsningar på vätgasproduktion, datacenter och biodrivmedelsanläggningar (*Kartläggning av restvärmeflöden i Sverige idag och i framtiden, Profu, 2025*). Samtidigt identifieras flera hinder som begränsar nyttjandet. Dessa inkluderar geografiska avstånd mellan restvärme-källor och värmebehov, temperaturskillnader mellan restvärme-strömmar och befintliga system, kapacitetsbegränsningar i elnätet samt höga investerings-kostnader.

### ***Krav på datacenter att utnyttja spillvärme***

Vi tillstyrker att datacenter med en total energitillförselnivå på mer än 1 megawatt ska utnyttja spillvärme eller vidta åtgärder för att säkerställa återvinning av restvärme, om en kostnads-nyttoanalys visar att det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart. Med tanke på den digitala utvecklingen i samhället kan det förväntas en kraftig tillväxt av datacenter framöver där det är önskvärt att tillvarata restvärme när det är tekniskt möjligt och ekonomiskt lönsamt. Det behöver dock beaktas att spillvärmens från datacenter normalt har en låg temperatur och kan behöva uppgraderas med till exempel värmepump för att kunna användas som fjärrvärme. Vi anser att det är angeläget att de rapporteringskrav som gäller för datacenter när det gäller potential för värmeåtervinning också kan delges fjärrvärmeföretag för att underlätta restvärmesamarbeten.

### **Försörjning av fjärrvärme och fjärrkyla**

#### ***Avtalsenliga rättigheter och information när det gäller fjärrvärme och fjärrkyla***

Vad gäller de föreslagna ändringarna i fjärrkylelagen ifrågasätter vi att det behöver införas regler om konsumentskydd då det helt saknas fjärrkyle-konsumenter, dvs. småhusägare eller privatkonsumenter som använder fjärrkyla. Vi förutser heller inte någon sådan marknadsutveckling där fjärrkylanät byggs ut i småhusområden. Vi anser att det är viktigt att göra en distinktion emellan vad som utgör kunder som är näringsidkare respektive konsumenter.

Vi vill i detta sammanhang kritisera att Energimarknadsinspektionen i sin ändrade instruktion som trädde i kraft den 15 augusti 2025 fått i uppdrag att tillhandahålla information om konsumenträttigheter, vilket är missriktat i avsaknad av fjärrkylekonsumenter. Vi anser att detta uppdrag behöver övervägas på nytt och att uppdraget behöver anpassas till den faktiska situationen på fjärrkylemarknaden.

I promemorian hänvisas till "fjärrkylemarknaden". Vi anser att det är mer relevant att tala om en marknad för kyla eller klimatisering av inomhusklimatet i byggnader. Eftersom fjärrkyleföretag konkurrerar på en kylmarknad eller klimatiseringsmarknad, bör begreppet kylmarknad användas. Vi vill också påtala att fjärrkylans marknadsandel endast utgör cirka 25 procent av kylmarknaden, vilket innebär att fjärrkyla inte har någon dominerande ställning på kylmarknaden. Det är tvärtom ofta svårt för fjärrkylan att konkurrera på denna marknad. Detta innebär att särreglering och administrativa krav på fjärrkyla riskerar undergräva fjärrkylans konkurrenskraft jämfört med andra kylalternativ på marknaden.

#### ***Hantering av klagomål från slutkunder av fjärrvärme och fjärrkyla***

Vi avstyrker bestämt att det införs en rätt även för lägenhetsinnehavare vars lägenheter försörjs med fjärrvärme eller fjärrkyla, men som inte har ett direkt avtal med energileverantören, ska ha rätt till en snabb, enkel och rättvis hantering av klagomål. Vi anser att förslaget är ogenomtänkt och befarar att förslaget kan leda till svåra tillämpningsproblem. Eftersom fjärrvärme- eller fjärrkyleföretaget inte har något avtalsförhållande med enskilda lägenhetsinnehavare framstår det som mycket oklart vad denna klagomålshantering skulle syfta till och vilka rättsliga förpliktelser som energileverantören har gentemot en enskild lägenhetsinnehavare eller hyresgäst.

En lägenhetsinnehavare saknar förutsättningar i att avgöra om huruvida problem med värmeleveransen har att göra med tekniska brister i sekundärsystemet i fastigheten eller om det har med fjärrvärme-företagets värmeleverans. Vi befarar tvärtom att energileverantören framför allt skulle få hantera klagomål som avser värme- eller kylaleveransen som gäller sekundärsystemet t.ex. avseende injustering av rätt temperatur, dvs. inom själva fastigheten. Detta har fastighetsägaren rådighet och ansvar för. Energileverantören har ingen rådighet eller rätt att t.ex. svara för injusteringar av värme- och kylsystem i enskilda lägenheter. Det är också uppenbart orimligt att energileverantören ska behöva kunna hantera klagomål från miljontals hyresgäster när man saknar möjligheter att hantera de klagomål som kan förväntas uppkomma. Vi befarar att skrivningen grundar sig på de för svenska förhållanden svårtillämpade begreppen om slutanvändare i energieffektivitets-direktivet. Eftersom Sverige i normalfallet tillämpar varmhya är begreppen i direktivet mer anpassade utifrån en situation med där varje enskild lägenhetsinnehavare ansvarar för sin uppvärmning och individuell mätning och debitering sker.

***Information till slutkunder av fjärrvärme och fjärrkyla vid avbrytande av distribution***

Vi ställer oss frågande till att de föreslagna reglerna om kunder med funktionsnedsättning ska få all relevant information om avtalet i *tillgängliga format* även ska omfatta näringsidkare. Vi anser att kravet bör begränsas till att gälla för konsumenter med funktionsnedsättning. Vi föreslår därför att 7 a § ändras så att kravet endast omfattar kunder som är en fysisk person med funktionsnedsättning (dvs. konsumenter).

***Fjärrkylagen behöver kompletteras vad gäller undantag från självkostnadsprincipen för kommunala fjärrkylföretag***

Energiföretagen vill påtala det problematiska i att fjärrkylagen fortfarande saknar motsvarande undantag som kommunala företag som bedriver verksamhet inom fjärrvärme, el och naturgas har vad gäller undantag från den kommunala självkostnadsprincipen. Detta innebär att det inte ges förutsättningar för en konkurrens på lika villkor. Energiföretagen Sverige hemställde i februari 2022 om att det införs ett undantag från den kommunala självkostnadsprincipen för kommunal fjärrkyleverksamhet i den föreslagna fjärrkylagen enligt nedan:

*"X § Om en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§ kommunallagen (2017:725) bedriver fjärrkyleverksamhet, och därmed anknuten verksamhet, ska verksamheten bedrivas på affärsmässig grund."*

Vi vill framhålla det angelägna i att ett sådant undantag införs, vilket skulle bli än mer angeläget om förslagen till ny lagstiftning om offentlig säljverksamhet i SOU 2025:22, som remissbehandlades i våras, genomförs. Då regeringen aviserat sin avsikt att införa en ny lagstiftning om offentlig säljverksamhet är det mycket angeläget att det införs tydliga regler för undantag från de kommunalrättsliga principerna för att undvika de tolkningssvårigheter som finns kring vad som anses utgöra en verksamhet som är försvarbar ur allmän synpunkt, där undantag bör vara motiverade för energiinfrastruktur. Vi vill även framhålla att kylamarknaden är konkurrensutsatt i övrigt och att en självkostnadsreglering för fjärrkyla leder till ojämlika konkurrensvillkor mellan olika aktörer på kylamarknaden. Ett undantag ligger även i linje den tidigare uttalade inriktningen för kommunala kompetensfrågor med att undantag från självkostnadsprincipen bör ske i de fall en kommun ges befogenhet att bedriva verksamhet på en konkurrensutsatt marknad (prop. 2008/09:21). Fjärrkyleverksamhet är i dag också nära kopplad till fjärrvärmeverksamheten där många kunder i dag efterfrågar både fjärrvärme och fjärrkyla.

***Effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem******Vi ifrågasätter behovet av att reglera effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem***

Vi ifrågasätter behovet av att reglera effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem. Vi vill påtala att samtliga fjärrvärme- och fjärrkylsystem i Sverige i dag bedöms vara effektiva utifrån de nu gällande kriterierna i artikel 26 i energieffektivitetsdirektivet. Utifrån hur energieffektivitetsdirektivets tröskelvärden skärps stegvis fram till 2050 bedömer vi att det inte kommer aktualiseras att något fjärrvärme-

företag kommer att behöva ta fram någon plan för att bli effektiv förrän omkring 2045 givet dagens tillförselmix, dvs. om 20 år. Vad gäller fjärrkyla instämmer vi i vad som tas upp i promemorian om att energi som används för att framställa fjärrkyla består av mer än 75 procent förnybar energi och att det därför först efter 2049 som kraven i en del system inte uppfylls, givet dagens tillförselmix. I dagsläget bedömer vi att förnybart-andelen i svensk fjärrkyla i genomsnitt uppgår till ca 84 procent och där återstoden utgörs av primärt spillkyla. Vi anser även att det är angeläget att Energimyndigheten vidareutvecklar sin metodik för beräkning av förnybart-andel gällande fjärrkyla som behöver anpassas till faktisk tillförselmix.

Det kan övervägas om det verkligen finns behov utifrån dessa förutsättningar att ta fram regelverk om att ta fram planer för hur fjärrvärme- och fjärrkylföretag ska bli effektiva. Troligen kommer energieffektivitetsdirektivet också ha hunnit ses över vid några tillfällen före 2045, vilket medför att regelverket sannolikt ändå kommer behöva revideras vid flera tillfällen innan det kan behöva tillämpas praktiskt.

***Om regelverket införs är det rimligt att införa tröskelvärde baserat på storlek på fjärrvärme- respektive fjärrkylesystem***

Om regelverket ändå införs anser vi att det är bra att det införs ett tröskelvärde på utgående värme- eller kyleffekt på 5 MW, i syfte att begränsa tillkommande administrativa bördor för branschen.

***Inför även en möjlighet att tillämpa den alternativa metoden med tröskelvärden för maximala mängder växthusgasutsläpp***

Om regelverket trots allt införs föreslår vi även att den alternativa metoden i direktivet ska få tillämpas med tröskelvärden för maximala mängder växthusgasutsläpp per enhet värme eller kyla som levereras till kunderna. Med tanke på att det sker en utveckling med bio- och avfalls-CCS-anläggningar där ett par investeringsbeslut fattats i år om att uppföra storskaliga CCS-anläggningar anser vi att det bör finnas en valmöjlighet att i stället använda sig av utsläppskriterierna med gram CO<sub>2</sub>/kWh. Detta skulle kunna vara gynnsamt för de system som väljer att investera i CCS-anläggningar och därmed kan tillhandahålla även negativa utsläpp med kolsänkor. Detta kan också vara en fördel då andra EU-regelverk refererar till definitionen om effektiv fjärrvärme och fjärrkyla till exempel inom taxonomin för hållbara investeringar och statsstöd.

***Värme från avfallsförbränning bör klassas som spillvärme***

I enlighet med bilaga X i energieffektivitetsdirektivet anser vi att värme från avfallsförbränning bör klassas som spillvärme i uppfyllnaden av vad som anses vara "effektiv fjärrvärme och fjärrkyla". Detta är i linje med att tillämpa Polluter Pays Principle och end-of-waste-kriterierna.

***Energimyndigheten bör vara ansvarig tillsynsmyndighet***

Om lagstiftningen införs ifrågasätter vi lämpligheten i att Energimarknadsinspektionen ska utöva tillsyn gällande kraven om effektiv fjärrvärme och fjärrkyla. Energimarknadsinspektionen saknar i dag i stort sett kompetens kring fjärrvärme och fjärrkyla och det vore av det skälet olämpligt att lägga ytterligare

tillsynsuppdrag inom detta verksamhetsområde. Då det är fråga om andelen förnybar energi och spillvärme och tillförsel anknyter detta närmare till Energimyndighetens generella energiomställningsuppdrag och deras uppdrag att ansvara för den officiella energistatistiken och att följa upp uppfyllandet av de olika energipolitiska målen och målen i direktiven om energieffektivitet respektive förnybar energi. I den mån det skulle saknas styrmedel för att klara kriterierna för effektiv fjärrvärme och fjärrkyla är det primärt Energimyndigheten har den kompetens som behövs för att utvärdera behovet av styrmedelsåtgärder.

### ***Nya beredskapskrav på fjärrvärmeproduktion behöver beaktas***

Vi vill påtala att det av säkerhets- och beredskapsskäl kan förväntas bli nödvändigt att bibehålla fossil värmeproduktionskapacitet mer generellt i fjärrvärmebranschen. Detta gör att en liten mängd fossila bränslen fortsatt kan behöva användas även under normala förhållanden för att säkerställa tillgängligheten hos dessa värmeproduktionsanläggningar. Vi anser att det i utformningen av nya ytterligare detaljkrav är angeläget att ta hänsyn till Energimyndighetens pågående utredning om stärkt leveranssäkerhet för fjärr- och kraftvärmen där krav på bränslelagring och produktionsförmågor utreds.

Vad gäller det föreslagna kravet "*att andra fossila bränslen än naturgas inte används mer i befintliga värmekällor än genomsnittet av årsförbrukningen under de föregående tre kalenderåren med full drift före uppgraderingen*", är detta ett krav som är rimligt att förhålla sig till under normala förhållanden. Om det blir mycket kall väderlek, det råder bränslebrist eller beredskapsskäl medför att reservanläggningar behöver använda fossil olja kan det dock behöva finnas undantagsregler från denna huvudregel. Med tanke på att hårdare krav på resiliens, bränslelagring och beredskap för närvarande utreds föreslår vi att det bör finnas undantagsregler som är tillämpliga vid till exempel höjd beredskap.

### **Fossilfria energikällor**

Energiföretagen tillstyrker förslaget om att ändra skrivningen om att i första hand använda *förnybara energikällor* ersätts med *fossilfria energikällor* i hänsynsreglerna avseende hushållnings- och kretsloppsprincipen och avfallshierarkin i 2 kap. 5 § i miljöbalken. Ändringen stämmer väl överens med det energipolitiska målet om 100 procent fossilfri elproduktion till 2040.

Vi vill dock påtala att användningen av CCS i detta sammanhang bör betraktas som fossilfritt i uppföljningen av vad som anses utgöra fossilfria energikällor. Vidare anser vi att värme från avfallsförbränning bör klassas som spillvärme enligt bilaga X i energieffektivitetsdirektivet", i enlighet med framförda synpunkter ovan. Detta är i linje med att tillämpa Polluter Pays Principle och end-of-waste-kriterierna.



## **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

Vi vill påtala att ändringarna i fjärrvärmelagen kommer att innebära ett behov av revidering av de allmänna avtalsvillkoren för fjärrvärme till näringsidkare respektive konsumenter. Detta är en tidskrävande process som inte kommer att kunna slutföras till den 1 juli 2026 då även Energimarknadsinspektionens kommande reviderade föreskrifter också behöver beaktas.

## **Konsekvensanalys**

### ***De nya kraven på energiledningssystem och energikartläggning kan väntas leda till brist på certifierad kompetens***

Utifrån konsekvensanalysen kan det bedömas att det kommer vara ytterligare omkring 550 företag som berörs av de nya kraven på energi- eller miljöledningssystem och som i dag inte har sådana ledningssystem. Därutöver är det betydligt fler än tidigare som omfattas av krav på energikartläggning. Det innebär att det kommer bli en mycket stor efterfrågan på certifierad personal som kan införa dessa krav och att det kan förväntas uppstå flaskhalsar i att genomföra dessa krav. Det hade av dessa skäl varit önskvärt med en längre övergångstid.

Ett alternativ som borde lyftas inom ramen för EU-kommissionens omnibus-processer för regelförenkling är också att höja de nuvarande tröskelvärdena i direktivets artikel 11 som är alltför lågt satta. Vi anser, liksom Energimyndigheten som också har framfört, att tröskelvärdena borde sättas betydligt högre än vad som beslutades i det omarbetade direktivet då energiledningssystem kräver en omfattande egen organisation som är krävande för små organisationer att hantera.

### ***Effekterna av de nya kraven på effektivare energianvändning borde kvantifieras***

Vi saknar bedömningar av effekterna vad gäller effektivare energianvändning och hur den nya lagstiftningen bedöms bidra till uppfyllandet av de övergripande målen om ökad energieffektivitet och det årliga energispartbetinget enligt energieffektivitetsdirektivet. Det vore önskvärt om det sker en uppföljning av effekterna vad gäller krav på energikartläggning och energiledningssystem och i vilken omfattning de kan bidra till att fylla det gap för att nå Sveriges energisparbeting till 2030.

### ***Effekter på fjärrvärme- och fjärrkylföretag***

Vi instämmer i stort i de bedömda i de bedömda kostnaderna för fjärrvärme- och fjärrkylföretag för att hantera de nya administrativa krav som ställs vad gäller nya avtalsvillkor och information.

Vad gäller fjärrkyla sker en fortsatt utbyggnad och en uppdaterad statistik för 2024 finns tillgänglig där nätlängden numera uppgår till 562 kilometer med drygt 2 500 leveranspunkter.

## Detaljerade synpunkter på författningsförslagen

### *Förslag till lag om energiledningssystem och energikartläggningar i företag*

Vi föreslår att tröskelvärdena konverteras från gigajoule till gigawattimmar för att bli mer lättillgängliga.

3§ "Ett företag vars genomsnittliga årliga energianvändning de tre senaste åren översteg ~~85 terajoule~~ **23,6 gigawattimmar** ska ha ett energiledningssystem..."

5 § "Ett företag vars genomsnittliga årliga energianvändning de tre senaste åren översteg ~~10 terajoule~~ **2,6 gigawattimmar** ska minst vart fjärde år göra en energikartläggning. Energikartläggningen ska göras senast ett år från det att företagets genomsnittliga årliga energianvändning de tre senaste åren översteg ~~10 terajoule~~ **2,6 gigawattimmar** och därefter minst vart fjärde år så länge den genomsnittliga årliga energianvändningen de tre senaste åren överstiger ~~10 terajoule~~ **2,6 gigawattimmar**."

### *Förslaget till lag om ändring i fjärrvärmelagen (2008:263)*

5a§ Vi föreslår att följande mening stryks då den innebär en alltför långtgående tolkning av direktivets krav och att ett fjärrvärmeföretag principiellt inte kan anses ha några rättsliga förpliktelser gentemot en enskild lägenhetsinnehavare man inte har ingått ett avtal med: "~~Det gäller också klagomål från lägenhetsinnehavare vars lägenheter försörjs med fjärrvärme från fjärrvärmeföretaget, men som inte har ingått ett avtal om fjärrvärme med fjärrvärmeföretaget.~~"

## 6§

**P. 2:** Vi vill framhålla att leverans av fjärrvärme avser en tjänst och inte en vara. I den mån det vid anslutning av en fjärrvärmekund även ingår försäljning av en fjärrvärmecentral (kundcentral) brukar detta avtalas särskilt. Det framstår därför som oklart vad som är syftet med att inkludera även "varor" i det föreslagna regelverket och det går utöver vad direktivet anger.

**P. 13:** Vi anser att medling i Fjärrvärmenämnden enligt p. 12 utgör en tvistlösning utanför domstol. Vi ifrågasätter därför behovet av att punkten 13 införs som endast synes ha tillkommit av formella skäl och vi föreslår därför att punkten stryks.

### *Förslaget till lag om ändring i fjärrkylalagen (2022:332)*

## 3a§

**P. 2:** Vi vill framhålla att leverans av fjärrkyla avser en tjänst och inte en vara. I den mån det vid anslutning av en fjärrkylekund även ingår försäljning av en fjärrkylecentral (kundcentral) brukar detta avtalas särskilt. Det framstår därför som oklart vad som är syftet med att inkludera även "varor" i det föreslagna regelverket och det går utöver vad direktivet anger.

**P. 4:** Vi avstyrker krav på att fjärrkylföretaget ska redovisa "konsumenträttigheter" då det saknas fjärrkylekonsumenter då samtliga fjärrkylekunder idag är näringsidkare.

**P. 10:** Vi avstyrker krav på att ett avtal ska innehålla uppgifter om hur tvistlösning utanför domstol inleds. Krav på tvistlösning utanför domstol är primärt avsett som konsumentskydd. Samtliga fjärrkylekunder i Sverige är näringsidkare eller motsvarande, och kan driva eventuella processer i domstol.

**7a§:** Vi ifrågasätter rimligheten i att införa krav på tillhandahållande av tillgänglig information för funktionsnedsatta för fjärrkyla då samtliga fjärrkylekunder är juridiska personer (dvs. det saknas fjärrkylekonsumenter). Vi föreslår att detta krav stryks.

**7a1:** Vi ifrågasätter att behovet av att reglera uppenbart konsumentinriktade bestämmelser vad gäller att tillhandahålla *"En kortfattad och lättillgänglig sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren"* när det är fråga om professionella näringsidkare som är avtalsparter för fjärrkyleföretaget. Det är heller inte uppenbart vad som avses med *"de viktigaste"* villkoren då detta kan vara verksamhetsberoende.

**7c§:** Vi föreslår att referens till fjärrkylekonsumenter stryks i andra stycket, i avsaknad av fjärrkylekonsumenter. Vi ifrågasätter behovet av att reglera företeelser som saknar tillämpning och det saknas därmed ett sådant regleringsbehov.

### **Detaljerade synpunkter på författningskommentarer**

#### *Förslaget till lag om ändring i fjärrvärmelagen (2008:263)*

#### **6 §**

**P. 2:** Vi ställer oss frågande till vilka "varor" som avses i författningskommentaren då leveransen av fjärrvärme avser en tjänst och det som exemplifieras är egenskaper i leveransen av fjärrvärme avseende exempelvis tryck och temperatur.

**P. 3:** Vi ifrågasätter varför hänvisning sker till Allmänna reklamationsnämnden då den tvistlösningsfunktion utanför domstol som finns på fjärrvärmeområdet utgörs av Fjärrvärmenämnden, vilket är reglerat i fjärrvärmelagen. Vi anser inte att det är rimligt att behöva hänvisa till någon ytterligare oberoende tvistlösningsfunktion utöver Fjärrvärmenämnden.

Sara Emanuelsson

Enhetschef Politik och samhälle

Erik Thornström

Ansvarig, skatter, styrmedel,  
energianvändning och resurseffektivitet